

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Ieke Rippen, 69 Schipper 1984-2014

IIeke Rippen kun je gerust all-round schipper noemen. Al had dat anders kunnen zijn. Dan was hij vermoedelijk de laatste beurtvaarder van Ameland geweest. Die eer komt nu zijn schoonvader toe. Want hoewel Ieke diens nering graag overnam, lukte dat niet. Teleurstellend, al het werd zijn liefde voor het wad er niet minder om.

Iekes vader was stoker op een stoomboot. Hij had het prima naar zijn zin. Tot diens vader ziek werd en hij, tegen wil en dank, de melkzaak moest draaien. Hij leefde op wanneer hij, als parlevinker met een sloep vol melk, de schippers bij de Zuiderzeewerken afgang. Hij ontmoette er een schippersdochter op een kleine tjalk. Ze trouwden en gingen aan de wal waar Ieke werd geboren. Maar moeder was ziekelijk. Ieke werd groot bij zijn grootouders op de tjalk. En bij zijn oom en tante op hun Oostzeeklipper. Het was de opmaat van een schippersleven vol variatie: 'Je kan me op alle markten neerzetten.' Wat niet overdreven is: 'Ik heb totaal 43 schepen onder de kont gehad. En allemaal verschillend hè.'

Ploegboot

Zijn carrière begon bij Rijkswaterstaat. Toen hij de beurtvaartdienst

niet kon overnemen, krom hij bij de Zuiderzeewerken omhoog van dekknecht tot gezagvoerder op een sleepboot. Tijdens de reorganisatie hield hij het voor gezien. Dat ambtelijke leven, daar raakte hij niet aan gewend. Ieke stapte op een ploegboot, waarmee hij uitgediepte vaargeulen egaliseerde. Na enkele jaren wisselde hij van vaartuig: een zelfzuigend zandschip ditmaal. Op zijn favoriete Waddenzee. Hij was goed in het werk waarbij tij en weersomstandigheden bepalend zijn. En verantwoordelijk: met zeer slecht weer voer hij niet uit. Al zeurde het kantoor. 'Je collega gaat wel, zeiden ze dan. Nou, antwoordde ik, dan stap je hier aan boord en ga je zelf naar buiten.'

Hij werkte vijf jaar voor het zandbedrijf, maar de schepen werden almaar slechter. Op een nacht lag hij geladen aan de remming, ging het alarm af. De machinekamer vloer stond onder water. Een collega adviseerde met een bezemsteel onder de keerkoppeling te kloppen. Ieke prikte er dwars doorheen.

Kolen

Hij ging de duwvaart in. Kolen op Duitsland, samen met zijn zoon. Toen het schip werd verkocht naar Bangladesh wilden ze best mee. Dat ging niet door, Ieke baalde enorm. De pijn werd verzacht door het wad; hij werd kapitein op een overzetboot. Hij bracht Franse seismografische onderzoek-

kers naar schepen waarmee naar olie en gas werd gezocht. Zijn werkgebied verplaatste zich oostelijk, naar het Duitse Wad. Daar werden met twee boten peilwerkzaamheden verricht voor een Noorse oliemaatschappij. Het soort brandstof dat hij later zelf zou vervoeren. Op een duwboot met tankbak, van Straatsburg naar Mulhouse. Ook daar maakte hij het nodige mee: 'Werd ik 's ochtends wakker, lag de hele haven vol olie. Had de matroos de verkeerde leidingen aangesloten.' Een jaar voer hij de pont van Zeevolde. 'Ik hoor 't mezelf nog zeggen: da's ook wat, zo'n pont heen en weer jagen. Zat ik uiteindelijk zelf op zo'n ding.' Het bleek leuk, vooral het contact met passagiers. Uiteindelijk maakte dat de ideale

combinatie: mensen en het wad. Ieke werd schipper op een passagiersboot. Dagtochten op het wad, eilandhoppen. Het was een snelboot, nieuw voor Ieke en een andere manier van varen: 'Net een stofzuiger, zuigt alles op wat je tegenkomt.' Hij deed het werk jarenlang, tot genoegen. Hoewel hij, voor zijn pensioen nog op een bunkerboot voer. Nu vaart hij voor zijn plezier soms met de melassetanker van zijn zoon. En al is hij gelukkig, soms is daar dat verlangen. Naar het wad. 'Want dat mis ik wel hoor, het wad.'

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Eilandhoppen met de Blue Arrow bracht Rippen de ideale combinatie van varen, omgang met mensen en de Waddenzee.
(Foto collectie Ieke Rippen)